

การสื่อสารเพื่อการสร้างเครือข่ายความร่วมมือเพื่อการบริหารงาน
ของเทศบาลเมืองทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช*

COMMUNICATION FOR BUILDING A COLLABORATIVE NETWORK FOR
MUNICIPAL ADMINISTRATION AT THUNG SONG TOWN
MUNICIPALITY NAKHON SI THAMMARAT PROVINCE

สมฤดี หวังวนิชชากร¹, กวิทธิ์ ศรีสัมฤทธิ์² และ วิทยาธร ท่อแก้ว³

Somradee Wungvanitchakorn¹, Kawit Srisamrit² and Wittayatorn Tokaew³

¹⁻³สาขาวิชานิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

¹⁻³School of Communication Arts Sukhothai Thammathirat Open University, Thailand

Corresponding Author's Email: koysomradee@gmail.com

วันที่รับบทความ : 1 พฤษภาคม 2569; วันแก้ไขบทความ 11 พฤษภาคม 2569; วันที่รับบทความ : 13 พฤษภาคม 2569

Received 1 May 2026; Revised 11 May 2026; Accepted 13 May 2026

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ คือ 1) ศึกษากระบวนการสื่อสาร 2) ศึกษาวิธีการสื่อสาร 3) เปรียบเทียบการสื่อสารตามลักษณะประชากร และ 4) ศึกษาความพึงพอใจของประชาชนต่อการสื่อสารในการสร้างเครือข่ายความร่วมมือเพื่อการบริหารงานของเทศบาลเมืองทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ เก็บข้อมูลกับประชาชนในเขตเทศบาลจำนวน 394 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติเชิงอนุมาน ได้แก่ t-test, One-way ANOVA และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

Citation:

* สมฤดี หวังวนิชชากร, กวิทธิ์ ศรีสัมฤทธิ์ และ วิทยาธร ท่อแก้ว. (2569). การสื่อสารเพื่อการสร้างเครือข่ายความร่วมมือเพื่อการบริหารงานของเทศบาลเมืองทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช. วารสารสหศาสตร์การพัฒนาสังคม, 4(3), 1207-1220.

Somradee Wungvanitchakorn, Kawit Srisamrit and Wittayatorn Tokaew. (2026). Communication For Building A Collaborative Network For Municipal Administration At Thung Song Town Municipality Nakhon Si Thammarat Province. Journal of Interdisciplinary Social Development, 4(3), 1207-1220.;

DOI: <https://doi.org/10.>

Website: <https://so12.tci-thaijo.org/index.php/JISDIADP/>

ผลการวิจัยพบว่า

1) การสื่อสารในการสร้างเครือข่ายความร่วมมือโดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งในด้านกระบวนการและวิธีการสื่อสาร

2) การสื่อสารแบบสองทางมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าการสื่อสารทางเดียว

3) ประชาชนที่มีเพศ อายุ และสถานภาพสมรสแตกต่างกัน มีระดับการสื่อสารแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และปัจจัยด้านระยะเวลาอาศัย เพศ และระดับการศึกษา สามารถร่วมกันทำนายการสื่อสารได้ร้อยละ 13.3

4) ประชาชนมีความพึงพอใจต่อการสื่อสารในระดับมาก

ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่า การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพและเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วม เป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างเครือข่ายความร่วมมือและเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

คำสำคัญ: การสื่อสาร, เครือข่ายความร่วมมือ, องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น, การมีส่วนร่วม, ความพึงพอใจ

Abstract

This research article aimed to 1) study the communication process, 2) examine communication methods, 3) compare communication based on demographic characteristics, and 4) investigate public satisfaction toward communication in building collaborative networks for the administration of Thung Song Municipality. This study employed a quantitative research approach. Data were collected from 394 residents living within the municipal area. The data were analyzed using descriptive statistics, including frequency, percentage, mean, and standard deviation, as well as inferential statistics, including t-test, One-way ANOVA, and stepwise multiple regression analysis.

The findings revealed that:

1) Overall, communication for building collaborative networks was at a high level in both communication processes and communication methods.

2) Two-way communication had a higher mean score than one-way communication.

3) People with different genders, ages, and marital statuses demonstrated significantly different levels of communication at the statistical significance level. Furthermore, length of residence, gender, and educational level could jointly predict communication at 13.3 percent.

4) Public satisfaction toward communication was at a high level.

The results indicated that effective communication and opportunities for public participation are important factors in strengthening collaborative networks and enhancing the administrative efficiency of local government organizations.

Keywords: Communication, Collaborative Network, Local Government, Participation, Satisfaction

บทนำ

การสื่อสารเป็นกระบวนการพื้นฐานที่มีบทบาทสำคัญต่อการดำรงชีวิตและการพัฒนาสังคม โดยทำหน้าที่ถ่ายทอดข้อมูล ข่าวสาร และความรู้ เพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกัน (Wood, 2000) ในบริบทขององค์การ การสื่อสารเป็นกลไกสำคัญในการเชื่อมโยงบุคลากรและภาคีเครือข่าย ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดเครือข่ายการสื่อสารที่ชี้ว่าการไหลเวียนของข้อมูลมีผลต่อประสิทธิภาพขององค์การ (Goldhaber & Rogers, 1979) รวมถึงแนวคิดการสื่อสารเพื่อการพัฒนาที่เน้นการมีส่วนร่วมของประชาชนและการพัฒนาที่ยั่งยืน (สุรพงษ์ โสธนะเสถียร, 2556) ภายใต้กรอบการบริหารภาครัฐแนวใหม่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงจำเป็นต้องพัฒนาระบบการสื่อสารให้มีประสิทธิภาพ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ, 2560)

อย่างไรก็ตาม ในทางปฏิบัติยังพบปัญหาการสื่อสารในองค์การ เช่น การสื่อสารไม่ทั่วถึง ขาดการมีส่วนร่วม และไม่สอดคล้องกับกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานและความร่วมมือของเครือข่าย (Clampitt, 2016) โดยเฉพาะในภาครัฐที่ต้องอาศัยความร่วมมือจากหลายภาคส่วน การสื่อสารที่ไม่มีประสิทธิภาพอาจทำให้เกิดช่องว่างระหว่างรัฐกับประชาชนและลดความไว้วางใจ (OECD, 2020)

สำหรับเทศบาลเมืองทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งมีทั้งประชากรตามทะเบียนและประชากรแฝงจำนวนมาก การบริหารงานจึงจำเป็นต้องอาศัยการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพเพื่อให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้อย่างทั่วถึง (สำนักทะเบียนราษฎร์ เทศบาลเมืองทุ่งสง, 2565) อย่างไรก็ตาม การสื่อสารเพียงภายในองค์กรไม่เพียงพอ จำเป็นต้องอาศัยเครือข่ายความร่วมมือจากหลายภาคส่วนในการสนับสนุนการดำเนินงาน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดเครือข่ายความร่วมมือ (Agranoff & McGuire, 2003)

ดังนั้น การศึกษาการสื่อสารในการสร้างเครือข่ายความร่วมมือจึงมีความสำคัญ เพื่อพัฒนาแนวทางการสื่อสารที่เหมาะสม อันจะนำไปสู่การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารงาน การมีส่วนร่วมของประชาชน และการพัฒนาท้องถิ่นอย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษากระบวนการสื่อสารในการสร้างเครือข่ายความร่วมมือเพื่อการบริหารงานของเทศบาลเมืองทุ่งสง
2. เพื่อศึกษาวิธีการสื่อสารในการสร้างเครือข่ายความร่วมมือเพื่อการบริหารงานของเทศบาลเมืองทุ่งสง
3. เพื่อเปรียบเทียบวิธีการสื่อสารในการสร้างเครือข่ายความร่วมมือเพื่อการบริหารงานเทศบาลเมืองทุ่งสงตามลักษณะประชากร
4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของประชาชนจากการสื่อสารในการสร้างเครือข่ายความร่วมมือเพื่อการบริหารงานของเทศบาลเมืองทุ่งสง

การทบทวนวรรณกรรม

1. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการสื่อสารและเครือข่ายความร่วมมือ

การสื่อสารเป็นกระบวนการถ่ายทอดข้อมูล ข่าวสาร และความหมายระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสาร โดยต้องเกิดความเข้าใจร่วมกันจึงจะถือว่ามีประสิทธิภาพ (DeVito, 2000) และเป็นกระบวนการเชิงพลวัตที่มีปฏิสัมพันธ์อย่างต่อเนื่องในองค์กร (Wood, 2000) ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการสร้างความสัมพันธ์ การประสานงาน และการตัดสินใจร่วมกัน

แนวคิดเครือข่ายการสื่อสารอธิบายว่าการไหลเวียนของข้อมูลภายในเครือข่ายส่งผลต่อประสิทธิภาพขององค์กร (Goldhaber & Rogers, 1979) สอดคล้องกับแนวคิดเครือข่าย

ความร่วมมือที่เน้นการทำงานร่วมกันของหลายภาคส่วนเพื่อบรรลุเป้าหมายร่วมกัน (Agranoff & McGuire, 2003) ขณะเดียวกัน แนวคิดการสื่อสารแบบมีส่วนร่วมชี้ให้เห็นว่าการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารงานและความยั่งยืนของการพัฒนา โดยเฉพาะการสื่อสารแบบสองทางที่ช่วยสร้างความเข้าใจร่วมกันได้ดีกว่าการสื่อสารทางเดียว (Servaes, 2008)

2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน ลดความขัดแย้ง และส่งเสริมความร่วมมือในองค์กร (Clampitt, 2016) ในขณะที่การสื่อสารที่ไม่ทั่วถึงหรือไม่ชัดเจนเป็นสาเหตุสำคัญของความล้มเหลวในการดำเนินงาน (Tubbs & Moss, 2004) สำหรับภาครัฐ การสื่อสารที่ดีช่วยเพิ่มความโปร่งใส ความไว้วางใจ และการมีส่วนร่วมของประชาชน (OECD, 2020) ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการบริหารภาครัฐแนวใหม่ที่เน้นการใช้การสื่อสารและเครือข่ายความร่วมมือในการเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการสาธารณะ (Osborne & Gaebler, 1992)

ในบริบทของประเทศไทย การสื่อสารเชิงเครือข่ายมีบทบาทสำคัญต่อความสำเร็จของการดำเนินงานในระดับพื้นที่ (สุรพงษ์ โสธนะเสถียร, 2556) และสอดคล้องกับผลการศึกษาของเทศบาลเมืองทุ่งสงที่พบว่าการสื่อสารมีความสัมพันธ์กับปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชน

โดยสรุป การสื่อสารเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างเครือข่ายความร่วมมือและเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารงาน โดยเฉพาะในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ต้องอาศัยการมีส่วนร่วมจากหลายภาคส่วน อย่างไรก็ตาม ยังมีช่องว่างขององค์ความรู้เกี่ยวกับกระบวนการและวิธีการสื่อสารเชิงเครือข่ายในบริบทเฉพาะของเทศบาลเมืองทุ่งสง ซึ่งการวิจัยครั้งนี้มุ่งเติมเต็มองค์ความรู้ดังกล่าวและเสนอแนวทางในการพัฒนาการสื่อสารให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยมุ่งศึกษาการสื่อสารในการสร้างเครือข่ายความร่วมมือเพื่อการบริหารงานของเทศบาลเมืองทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชาชนในพื้นที่

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลเมืองทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 29,463 คน โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามสูตรของทาโร่ ยามาเน่ (Yamane, 1973) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 394 คน

วิธีการได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างมีโอกาสถูกเลือกอย่างเท่าเทียมกัน และสามารถเป็นตัวแทนของประชากรได้อย่างเหมาะสม

การสร้างเครื่องมือและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ชนิดมาตราประมาณค่า (Rating Scale) ซึ่งพัฒนาขึ้นจากแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสารและเครือข่ายความร่วมมือ โดยแบ่งออกเป็นส่วนตัวอย่าง ได้แก่

1. ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม
2. ข้อมูลเกี่ยวกับกระบวนการและวิธีการสื่อสารในการสร้างเครือข่ายความร่วมมือ
3. ความพึงพอใจต่อการสื่อสารในการบริหารงาน

แบบสอบถามดังกล่าวผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยผู้เชี่ยวชาญ และนำไปทดสอบความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .98 ซึ่งอยู่ในระดับสูง แสดงว่าเครื่องมือมีความน่าเชื่อถือและสามารถนำไปใช้เก็บข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการแจกแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่างในเขตเทศบาลเมืองทุ่งสง โดยดำเนินการในช่วงเดือนมกราคมถึงมีนาคม พ.ศ. 2567 และรวบรวมแบบสอบถามที่สมบูรณ์เพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยแบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เพื่ออธิบายลักษณะข้อมูลทั่วไป

2. สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) ได้แก่ การทดสอบค่าที (t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) เพื่อทดสอบสมมติฐานและวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการสื่อสารในการสร้างเครือข่ายความร่วมมือ

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษากระบวนการสื่อสารในการสร้างเครือข่ายความร่วมมือ

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกระบวนการสื่อสารในการสร้างเครือข่ายความร่วมมือโดยรวม

ข้อ	กระบวนการสื่อสารในการสร้างเครือข่ายความร่วมมือเพื่อการบริหารงานของเทศบาลเมืองทุ่งสง	ระดับความคิดเห็น		แปลผล
		$\bar{X}$	S.D.	
1.	ด้านผู้ส่งสาร	4.07	0.58	มาก
2.	ด้านสาร	4.14	0.64	มาก
3.	ด้านช่องทางการสื่อสาร	4.15	0.54	มาก
4.	ด้านผู้รับสาร	4.03	0.57	มาก
โดยรวม		4.10	0.49	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า กระบวนการสื่อสารโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.10$) โดยด้านผู้ส่งสารมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือด้านผู้รับสาร ด้านสาร และด้านช่องทางการสื่อสารตามลำดับ

2. ผลการศึกษาวิธีการสื่อสารในการสร้างเครือข่ายความร่วมมือ

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของวิธีการสื่อสาร

ข้อ	วิธีการสื่อสาร	ระดับความคิดเห็น		แปลผล
		$\bar{X}$	S.D.	
1.	การสื่อสารทางเดียว	4.10	0.63	มาก
2.	การสื่อสารสองทาง	4.25	0.55	มาก
	โดยรวม	4.18	0.59	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า วิธีการสื่อสารโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยการสื่อสารสองทางมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าการสื่อสารทางเดียว แสดงให้เห็นว่าการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมมีความสำคัญต่อการสร้างเครือข่ายความร่วมมือ

3. ผลการเปรียบเทียบการสื่อสารตามลักษณะประชากร

3.1 เปรียบเทียบตามเพศ

ตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบการสื่อสารจำแนกตามเพศ (t-test)

เพศ	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig.
ชาย	4.10	0.61	2.35	0.019*
หญิง	4.25	0.56		

* $p < .05$

จากตารางที่ 3 พบว่า เพศที่แตกต่างกันมีระดับการสื่อสารแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.2 เปรียบเทียบตามอายุ

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนจำแนกตามอายุ (ANOVA)

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	4.52	3	1.51	3.87	0.010*
ภายในกลุ่ม	151.20	390	0.39		
รวม	155.72	393			

* $p < .05$

จากตารางที่ 4 พบว่า อายุที่แตกต่างกันมีระดับการสื่อสารแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3.3 เปรียบเทียบตามสถานภาพสมรส

ตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนจำแนกตามอายุ (ANOVA)

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	3.86	2	1.93	4.21	0.015*
ภายในกลุ่ม	179.14	391	0.46		
รวม	183.00	393			

* $p < .05$

จากตารางที่ 5 พบว่า ประชาชนที่มีสถานภาพสมรสแตกต่างกัน มีระดับการสื่อสารในการสร้างเครือข่ายความร่วมมือเพื่อการบริหารงานของเทศบาลเมืองทุ่งสงแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้ที่มีสถานภาพสมรสมีแนวโน้มที่จะมีระดับการสื่อสารและการมีส่วนร่วมสูงกว่ากลุ่มโสดและกลุ่มหม้าย/หย่าร้าง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้ที่มีครอบครัวมักให้ความสำคัญกับข่าวสาร กิจกรรมชุมชน และการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานท้องถิ่นมากขึ้น

3.4 การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการสื่อสาร

ตารางที่ 6 ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ตัวแปร	B	β	t	Sig.
ระยะเวลาอาศัย	0.215	0.28	4.12	0.000*
เพศ	0.134	0.19	2.95	0.003*
การศึกษา	0.121	0.17	2.61	0.009*

$R = 0.365$, $R^2 = 0.133$ * $p < .05$

จากตารางที่ 6 พบว่า ระยะเวลาอาศัย เพศ และระดับการศึกษา สามารถร่วมกันทำนายการสื่อสารได้ร้อยละ 13.3

4. ผลการศึกษาความพึงพอใจของประชาชน

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพึงพอใจ

ข้อ	ความพึงพอใจ	ระดับความคิดเห็น		แปลผล
		$\bar{X}$	S.D.	
1	ความชัดเจนของข้อมูล	4.20	0.58	มาก
2	ความสะดวกในการเข้าถึง	4.18	0.60	มาก
3	ความเหมาะสมของช่องทาง	4.15	0.62	มาก
4	การมีส่วนร่วม	4.22	0.57	มาก
โดยรวม		4.19	0.59	มาก

จากตารางที่ 7 พบว่า ประชาชนมีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านการมีส่วนร่วมมีค่าเฉลี่ยสูงสุด

สรุปภาพรวมผลการวิจัย

ผลการวิจัยสรุปได้ว่า การสื่อสารในการสร้างเครือข่ายความร่วมมือของเทศบาลเมืองทุ่งสงอยู่ในระดับมาก ทั้งในด้านกระบวนการและวิธีการสื่อสาร โดยการสื่อสารแบบสองทางมีบทบาทสำคัญต่อการสร้างความร่วมมือ และปัจจัยส่วนบุคคลบางประการสามารถอธิบายความ

แตกต่างของการสื่อสารได้ นอกจากนี้ ประชาชนยังมีความพึงพอใจต่อการสื่อสารในระดับสูง ซึ่งสะท้อนถึงประสิทธิภาพของการบริหารงานผ่านเครือข่ายความร่วมมือ

อภิปรายผล

การวิจัยเรื่องการสื่อสารเพื่อการสร้างเครือข่ายความร่วมมือเพื่อการบริหารงานของเทศบาลเมืองทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช สามารถอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ได้ดังนี้

1. กระบวนการสื่อสารในการสร้างเครือข่ายความร่วมมือ

ผลการวิจัย พบว่า กระบวนการสื่อสารโดยรวมอยู่ในระดับมาก สะท้อนว่า องค์ประกอบของการสื่อสาร ได้แก่ ผู้ส่งสาร สาร ช่องทาง และผู้รับสาร มีความสอดคล้องและเอื้อต่อประสิทธิภาพการสื่อสาร สอดคล้องกับแนวคิดของ DeVito (2000) และ Wood (2000) ที่มองว่าการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพต้องเกิดจากปฏิสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่าง ๆ รวมถึงสอดคล้องกับ Goldhaber and Rogers (1979) ที่ชี้ว่าโครงสร้างเครือข่ายการสื่อสารที่ดีช่วยเพิ่มประสิทธิภาพขององค์กร

2. วิธีการสื่อสารในการสร้างเครือข่ายความร่วมมือ

ผลการวิจัย พบว่า วิธีการสื่อสารอยู่ในระดับมาก โดยการสื่อสารแบบสองทางมีความสำคัญมากกว่าการสื่อสารทางเดียว ซึ่งสะท้อนบทบาทของการมีส่วนร่วมของประชาชน สอดคล้องกับแนวคิดการสื่อสารแบบมีส่วนร่วมของ Servaes (2008) และแนวคิดของ Tubbs และ Moss (2004) ที่ระบุว่าการสื่อสารสองทางช่วยเพิ่มความเข้าใจและลดความคลาดเคลื่อนอย่างใดก็ตาม ผลการวิจัยนี้แตกต่างจากแนวทางการสื่อสารแบบดั้งเดิมของภาครัฐที่เน้นการสื่อสารทางเดียว แสดงให้เห็นถึงการปรับตัวสู่การบริหารแบบมีส่วนร่วมมากขึ้น

3. การเปรียบเทียบตามลักษณะประชากร

ผลการวิจัย พบว่า เพศ อายุ และสถานภาพสมรสที่ต่างกัน ส่งผลต่อระดับการสื่อสารในการสร้างเครือข่ายความร่วมมือเพื่อการบริหารงานของเทศบาลเมืองทุ่งสงแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สะท้อนให้เห็นว่าปัจจัยส่วนบุคคลมีบทบาทต่อการรับรู้ การเข้าถึง ข้อมูลข่าวสาร และการมีส่วนร่วมในการสื่อสารของประชาชน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ DeFleur, Kearney & Plax (1992) ที่อธิบายว่า ลักษณะทางประชากรศาสตร์และพื้นฐานทางสังคมของบุคคลมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการสื่อสารและการตอบสนองต่อข้อมูลข่าวสารที่แตกต่างกัน นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับแนวคิดของ Rogers (2003) ที่ระบุว่า บุคคลที่มี

พื้นฐานทางสังคมและประสบการณ์ชีวิตแตกต่างกัน จะมีรูปแบบการเปิดรับข่าวสารและการยอมรับการสื่อสารที่แตกต่างกันด้วย

ผลการวิจัยยังพบว่า ระยะเวลาในการอยู่อาศัย เพศ และระดับการศึกษา สามารถร่วมกันทำนายระดับการสื่อสารได้ร้อยละ 13.3 แสดงให้เห็นว่า การสื่อสารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่ได้ขึ้นอยู่กับรูปแบบการสื่อสารของหน่วยงานเท่านั้น แต่ยังขึ้นอยู่กับบริบททางสังคมและคุณลักษณะของประชาชนในพื้นที่ด้วย โดยผู้ที่อาศัยอยู่ในพื้นที่เป็นระยะเวลานานมักมีความคุ้นเคยกับกิจกรรมของเทศบาลและมีโอกาสเข้าร่วมเครือข่ายความร่วมมือมากกว่า ขณะที่ผู้มีระดับการศึกษาสูงมีแนวโน้มในการเข้าถึงและทำความเข้าใจข้อมูลข่าวสารได้ดีกว่า ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดการสื่อสารแบบมีส่วนร่วมของ Servaes (2008) ที่เน้นว่าประสิทธิภาพของการสื่อสารจะเกิดขึ้นได้เมื่อผู้รับสารมีโอกาสเข้าถึง เข้าใจ และมีส่วนร่วมในกระบวนการสื่อสารอย่างเหมาะสม ทั้งนี้ แม้ว่าตัวแปรดังกล่าวจะสามารถอธิบายการสื่อสารได้บางส่วน แต่ยังมีปัจจัยอื่นที่อาจส่งผลร่วมด้วย เช่น ความไว้วางใจต่อหน่วยงานภาครัฐ ประสบการณ์ในการเข้าร่วมกิจกรรมชุมชน และการเข้าถึงเทคโนโลยีการสื่อสาร ซึ่งควรได้รับการศึกษาเพิ่มเติมในอนาคต

4. ความพึงพอใจของประชาชนต่อการสื่อสาร

ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนมีความพึงพอใจต่อการสื่อสารอยู่ในระดับมาก สะท้อนว่าการสื่อสารของเทศบาลสามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้ สอดคล้องกับแนวคิดของ Osborne & Gaebler (1992) และ OECD (2020) ที่ชี้ว่าการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพช่วยเพิ่มความพึงพอใจและความไว้วางใจของประชาชน

โดยสรุป การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพและเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วม เป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างเครือข่ายความร่วมมือและเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการบริหารภาครัฐสมัยใหม่ที่มีส่วนร่วมและการทำงานแบบเครือข่าย

สรุป/ข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องการสื่อสารเพื่อการสร้างเครือข่ายความร่วมมือเพื่อการบริหารงานของเทศบาลเมืองทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช สรุปได้ว่า การสื่อสารทั้งในด้านกระบวนการและวิธีการอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะการสื่อสารแบบสองทางที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของ

ประชาชน ส่งผลให้เกิดความร่วมมือและความพึงพอใจในระดับสูง นอกจากนี้ ปัจจัยส่วนบุคคล เช่น เพศ อายุ ระดับการศึกษา และระยะเวลาในการอยู่อาศัย มีอิทธิพลต่อระดับการสื่อสาร สะท้อนว่าการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพเป็นกลไกสำคัญในการเชื่อมโยงภาครัฐกับประชาชนและเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ด้านนโยบาย ควรกำหนดนโยบายการสื่อสารเชิงรุกและพัฒนาระบบการสื่อสารให้ครอบคลุมทุกกลุ่มประชาชน

1.2 ด้านการมีส่วนร่วม ควรส่งเสริมการสื่อสารแบบสองทางและเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ

1.3 ด้านช่องทาง ควรพัฒนาช่องทางการสื่อสารให้ทันสมัยและหลากหลาย โดยเฉพาะสื่อดิจิทัล

1.4 ด้านบุคลากร ควรพัฒนาทักษะการสื่อสารของเจ้าหน้าที่ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

1.5 ด้านเครือข่าย ควรส่งเสริมความร่วมมือระหว่างภาคส่วนต่าง ๆ โดยใช้การสื่อสารเป็นกลไกหลัก

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาปัจจัยอื่นที่มีอิทธิพลต่อการสื่อสาร เช่น วัฒนธรรมองค์กร เทคโนโลยี หรือภาวะผู้นำ

2.2 ควรใช้การวิจัยเชิงคุณภาพหรือแบบผสมผสานเพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึก

2.3 ควรศึกษากลยุทธ์การสื่อสารที่เหมาะสมสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2.4 ควรขยายพื้นที่ศึกษาเพื่อเปรียบเทียบและเพิ่มความทั่วไปของผลการวิจัย

2.5 ควรศึกษาผลลัพธ์ระยะยาว เช่น ความไว้วางใจของประชาชนและประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน โดยสรุป การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพและเน้นการมีส่วนร่วม เป็นปัจจัยสำคัญในการเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือและยกระดับการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้เกิดความยั่งยืน

เอกสารอ้างอิง

- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ. (2560). การบริหารภาครัฐแนวใหม่. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ.
- สำนักทะเบียนราษฎร์ เทศบาลเมืองทุ่งสง. (2565). ข้อมูลจำนวนประชากรในเขตเทศบาลเมืองทุ่งสง. นครศรีธรรมราช: เทศบาลเมืองทุ่งสง.
- สุรพงษ์ โสธนะเสถียร. (2556). การสื่อสารกับการพัฒนา. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Agranoff, R., & McGuire, M. (2003). Collaborative public management: New strategies for local governments. Georgetown University Press.

- Clampitt, P. G. (2016). *Communicating for managerial effectiveness*. (6th ed.). Sage Publications.
- DeFleur, M. L., Kearney, P., & Plax, T. G. (1992). *Fundamentals of human communication*. Mayfield Publishing Company.
- DeVito, J. A. (2000). *Human communication: The basic course*. (8th ed.). Longman.
- Goldhaber, G. M., & Rogers, D. P. (1979). *Audiences and communication*. Kendall/Hunt Publishing Company.
- OECD. (2020). *Innovative citizen participation and new democratic institutions: Catching the deliberative wave*. OECD Publishing. <https://doi.org/10.1787/339306da-en>
- Osborne, D., & Gaebler, T. (1992). *Reinventing government: How the entrepreneurial spirit is transforming the public sector*. Addison-Wesley.
- Servaes, J. (2008). *Communication for development and social change*. Sage Publications.
- Tubbs, S. L., & Moss, S. (2004). *Human communication: Principles and contexts*. (9th ed.). McGraw-Hill.
- Wood, J. T. (2000). *Communication mosaics: An introduction to the field of communication*. (2nd ed.). Wadsworth.
- Yamane, T. (1973). *Statistics: an introductory analysis*. New York: Harper & Row.